

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא פד.

מסורת הש"ס

א) [שבעות ו': זכורות מא.
ב) [חולין סג.] (ז) שי"ך לעיל,
ג) ע"כ, (ד) אינו וכן זכ"ה
לשפנינו במקום טוב טוב כ'
פ"י רע רע יאמר כ' וע'
זש"ל ה) [וע"ע חוס' זכורות
גה: ד"ה מטרא ועיין חוס'
קדושין עא: ד"ה עד היכן].

תורה אור השלם

- 1 רע רע יאמר הקונה
ואז לו אז יתהלל:
משלי כ יד
- 2 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע
וַיִּדְהֶנּוּ מִרְאֵהוּ עֲמֹק מִן הָעוֹר
וְכֹב שֹׁעַר צִהָב דָּק וְטֹמֵא
אֹתוֹ הַכֹּהֵן נָתַק הוּא צִרְעַת
הָרֹאשׁ אוֹ הַזָּקֹן הוּא:
ויקרא יג ל

הגהות הב"ח

[illegible]

מִזֶּסֶר רַע"י

עמוק. דהיינו שכל כמראה
חמה שנראית עמוקה שכל מן
הכל (בכורות מא.) חמה אל
כל נראית עמוקה וכן כל לכן
ושחור בצער נראה הלבן
עמוק, כך צהרת לזנה היא
(חולין גז.)

מוסף תוספות

- [illegible]

לוקח למוכר: אי לאו דאנוסן. בשעת מכירה היה ממקיים ולא מציט הדרת כך ואע"פ שהוקר אחרי כן והשתא מציט בתמיה וכי בשביל שאנונימי וייפו חכמים את כחי לחזור על ארזה ונתנו על העליונה תחזור כך גם אתה כשהוקר לבסוף תהיה גם יד על ידי ענה אי"כ מצינו ומוטל נכר: וטעמו על אשכנז.

חוטא נשכר: (ז) ועמדו על שמונה.

ידועתא נקט ציטול מקח והוא הדין
 והוא מצי למימר ועמדו על שבעה
 זריקין כמו באונא חאונא ולשון קצר
 ידועתא **פיוט ונמלא רעות.** הרי
 נמאנה לוקח לוקח יכול לחזור ב
 ללא מוכר אע"ג דהוקרו דלך רבותא
 זאצטרין למתנייה: **שם ו' צה'.**
 שמות מקח הוא והוא הדין לשם ו'
 שש דהוי שמות משום: **והוא.**
 ואחר זמן מרובה ורואה לוקח לחזור
 אצתי לא נחמיק המקח דהא
 ידועתא לעולם חוזר כדלמרינן צהוב
 צ"מ דף קא): **על שלש.** ה"ג הוי מצי
 למימר על ד' דהוי ציטול מקח: הכי
 נרשינן בסיפא כמו שכתוב בספרים
מאי קא משמע לן מסניסין היא אי
 ממסניסין הוה אמינא דרב חסדא
 תרוייהו הדרי צהו ומסניסין היינו
 משום דרע רע יאמר הקוגה.
 ולומר דרע דרע דליכא אונאה
 תרוייהו הדרי הואיל ונמאנה המאנה
 וצסוף צדוק זמן שהיה המתאנה יכול
 לחזור וכיון דלא נתיקיים המקח לגמרי
 עד דנמאנה גם המאנה תרוייהו
 הדרי: **ומסניסין.** דליכא אונאה
 ללא אלא צשויהן מכרו ועכשיו טוען
 אצי חפץ צאלו הלכך צמכר פיות
 ונמלא רעות יכול לוקח לחזור ב
 אלא פיות בקשתי ומקחי טעות צב
 צא מוכר לחזור ולומר גם אני

שמקם טעות הוא הלווקא אומר לו אינו טעות שאף אזי
נבחרת רעות לקחמים דרע רע יאמר הקונה וסיפא נמי רעות
ומנאלי יפות המוכר חוזר דלמר טעימי ולא היה בדעמי למכור
בזה הלווקא לחזור בעלילה זו מפני שהזלו חטין ורואה
ואומר לו אלו לא מכרת לי אומר לו ^(א) בחזקת רעות לקחתם ואני
מאידע קן עזי פירש דביו וקני מ"כ. ולי נראה דהיט' טעין לא
לא הטעמין בדחזוקת יפות מכרתמי קן דטוב טוב יאמר המוכר
ששעת מכירה. אבל גבי אונאת שמות דרב חסדא שאין אדם יודע
של מקח עד שיראה לחגר התם ליכא למימר רע רע יאמר
הקונה ויודע היה שקנאו ביוקר דאי הוה יודע לא הוה זבין אלא
ששוין דהוא נאמן לטעון יודע הייתי שרעות הן ואעפ"כ גמרתי
לפנות דכיון ששוות הדמים דעמי לקנותן אבל בזה לא המינן
עמי יודע דליכא אונאה וגמרתי דעמי לקנות דאי דליכא
אף עבד איני ^(ב) ומדקני לבנה ש"מ. שחממתי אדומה ולא שחורה
היא שני מראות יש בחטין ולא יותר לבנות ואדומות ומדקרי לחדא
לבנה ולחדך שחממתי ש"מ שחממתי אדומה ועל שם חמה שהיא
לחמה קרי לחטין אדומות שחממתי: ^(ג) פורין דלא כרי. מאור עיינו
כך ממוך אור היום שמכזה עיינו אבל כפרא ופניא
יכר אדמומית החמה. ורב פפא לפרש משנתנו בזה
עמוק. הלכך נראה עמוק אלא השחור:
לחמה שחממתי: ^(ד) ואלא דלא לבנה היא. ומדממתי
לחמה שמע מינה לבנה היא: ^(ה) ולמאי דס"ד מעיקרא.
היה פריקין לרב פפא מברייתא דלבנה היא אמאי לא היא
שקלא לן האי דממקא כפרא ופניא מה היינו יכולין לפרש אמאי
ממקא אם לבנה היא: ^(ו) כפניא. ששוקעת במערב דחלפא אפסחא
ומאדמת מכא אש גיהנם. כפרא דחלפא במזרח אורורי
אין עדן שהוא במזרח דכרביי קן בעדן מקדם ^(ז) נבחרת
אדומי איפלא. כפרא כמקא משום דעומדת בשמים
החמה כנגדה במערב ומאדמת מכא גיהנם כנגדה
במערב דחלפא במערב ועמוד שלה הולך לכד מזרח ומכה
והוא רבן. דכיון דאדומי מין אחד ^(ח) הן אין שניהן חוזרין

לא מסתבר לומר דפליגי בהכי דמר סבר גן עדן במזרח ומר סבר במערב. תוס' צורות נה:

אי לא דאוניתן לא הדרת בר, וא"ת ציטר משמות דקיימא לן דבטל מקח ואפילו הנמלה יכול לחזור אחמי לא אמר נמי התם אי לא דאוניתן בר' כמו משמות ו"ל לפי שהוא רחוק מן המקח יותר מדאי וכאילו לא מכר כלל פני רחוי מקח כזה להקדים וריב"ם ס"ל דאפילו ציטר משמות אין

לא הנה מצית הדבר

תובע אונאטו כיון שחובצ יותר
משמות דהוי ציטול מקח הוי מקח
טעות ויכול גס המאנה לחזור בו
אבל אם המתאנה אינו תובע אונאטו
ורואה לחסוק המקח כמו שקה אין
קצרה שיוכל המאנה לחזור בו דמאי
א"ל אי לאו דלונטין כו' כמו בשמות:
ותנא תונא יפות ונמצאו רעות.
שה בשם איירי ומאי
קא משמע לן שיוכל לוקח לחזור בו
ולא מוכר פשטיא אלא הא קא משמע
לן דאפילו הוקרו אחרי כן אין
המוכר יכול לחזור:

דס"ד אמינא משום
חקונה: בשחמתי
מר רב פפא מדקתי
א סומקתי היא תדע
גמיא והאי דלא קא
וורין הוא דלא ברי
מן העור ⁶כמראה
ל והתם לבן הוא
הה חמה כמראה חמה
כמראה חמה דאילו
ולמאי דסליק דעתין
מקא צפרא ופניא
וורדי דגן עדן בפניא
הנם ואיכא דאמרי
ין שניהן יכולין לחזור
היא ולא רבנן דתניא
ין

א ממתנתין ה"א דרב חסדא תרוייהו מצו הדרי בהו. בזקורו
 והחלו ומתניתין היינו טעמא ציפות ומנאלו רעות דלוקח מזלי
 הדרי ביה ולא מוכר אע"פ שהוקרו משום דאם בא מוכר לחזור א"ל
 לוקח לא נתאיתי אע"פ^(א) שאמר יפות יודע היה שהן רעות דטוב טוב
 אמר המוכר^ב אבל צמור לו שזה חמש בשש והוקרו דרב חסדא לא
 שייך למימר יפה ולכן יכול לחזור בו אפי' מוכר קריבא מנאלו
 דרעות ומנאלו יפות דמוכר מזלי הדרי ביה ולא לוקח אע"פ שהחלו
 משום דא"ל מוכר לא נתאיתי יודע הייתי שהן יפות אע"פ שהיית
 אומר דרעות הן דרע רע יאמר הקונה^ג אבל מכר לו שזה שש בחמש
 והחלו יכול לחזור בו אפילו לוקח דלא שייך למימר הכי כן פ"ה^ד
 בשם רש"י ועוד פר"י בע"א דלרב חסדא מזו הדרי תרוייהו
 דמתניתין ליכא למשמע מידי דאפשר דמתניתין איירי דלא הוקרו
 ולא החלו כי מיאמ מלי קא משמע לן אינטריך סד"א דיופות ומנאלו
 רעות לא יוכל לחזור בו אפילו לוקח שידע שהן רעות אע"פ שהמוכר
 אמר שהן יפות^ה דטוב טוב יאמר המוכר וכענין זה יש לפרש סיפא
ה"א ש"משא סומקתי ה"א פ"ה ה"ר מנחם דנפקא מיניה לגודר מן
 האדום^ו **בצפרא** ח"פא אבי וורדרי דג"ע. ומשמע דג"ע
 צמורא הוא ואפילו לגמלי דלמר איפכא הוי צמורא דרפ"ה וכן משמע
 במדרש דארץ כוש צמורו של עולם דכתיב (בראשית ג) הוא הקוצב
 את כל ארץ כוש וזה הנהר יוצא מעדן א"כ^ז עומד צמורא סתמא אדם
 דלמר צבראשית רבה בפ"ב שרות מזרחית קולטת איה קלטת אדם
 הראשון דכתיב (סו עא) ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן עדן וגו'
 קלטת קין דכתיב וישב בארץ נוד קדמת עדן משמע דאדם הראשון
 וקין צמורו של עולם היו ושם אנו עומדים א"כ ג"ע היה צמערב
 העולם כריך לומר^ח דמורה דקרא היינו קדם של עולם שאכל ג"ע
 והיינו קדמת עדן קדם העולם שאכל גן עדן והא דלמר צבר'
 שרות מזרחית קולטת היינו רוח מזרחית של עולם ולא של גן עדן^ט.

פי ש'עמוד של אור החמה מכה כנגד ג'הנס ומאדים החמה
עדן ומאדים מכה אדמומית וורדי דגן עדן: לימא מפניטין רבי
המחאה דדמי לחטין יפות ומנאלו רעות רעות ומנאלו יפות:
מין
לו שוה ר' בה: המוכר לא היה בדעתו ליתן לו אלא שוה' ושעה נתן לו ר' א: להבי מוכר יבול לא

לו שוה ו' בה'. המוכר לא היה בדעתו ליתן לו אלא שוה ה' וטעה ונתן לו ו'. להכי מוכר יכול לח

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

קב א מיי פֿי"ב מנהל
מכירה ה'ל' יד סמג
קע טוש"ע ח"מ ס'י
רכו סעיף יא:

עג ב מיי פֿי"ב מנהל
מכירה ה'ל' ב סמג עשין
קע טוש"ע ח"מ ס'י רלג:

עד ג מיי פֿי"א מנהל
טומאח צרעת הלכה י
סמג עשין רלד:

עה ד מיי פֿי"א מנהל
מכירה ה'ל' ב סמג לאוין
קע טוש"ע ח"מ ס'י רלג:

רבינו גרשום

[illegible]

בו. ולוקח נמי שנתן חמש

(א) גי' רבינו רע יאמר הקונה ואחזל לו אז יתהלל. (ב) ז"ל דחמה סוממתי היא (ג) אולי ז"ל רק סמוך לערב.